

Eritrean National Council for Democratic Change
The Executive Office

ብምኽንያት 08 መጋቢት 2015
ዓለም-ለካዊ መዓልቲ ደቂ-አንስትዮ ዝተዳለወ መግለጺ

08 መጋቢት ዓለምለካዊ መዓልቲ ደቂ-አንስትዮ ኮይና ንመበል 104 ግዜ ብዓብይ ድምቕት ትዝከር ኣላ። ናይዛ ዕለትዚኣ ዓለማዊ ክብርታት፡ መሪር ቃልስን መስዋእትን ዝተኸፍሎ ብመዋእል ዘመናት ተጋድሎ ደቂ-አንስትዮ ዝተነድቕ ድርብ ዓወታት ውጽኢትዮ። ኣብዚ ዓለማዊ ታሪኽ ተጋድሎዚ፡ ተራ ደቂ-አንስትዮ ኤርትራ ሓደ ርእሱ-ዝከኣለ ፍሉይ ምዕራፍ ታሪኽ ዘለዎዮ። ስለዝኾነ ድማዮ፡ ን08 መጋቢት ብፍሉይን ምዕራግን ኣገባብ፡ ብኤርትራዊ ሃገራዊ መንፈስ ቃኒና፡ ምስ ህልው ኩነታትናን ኣብ ቅድሚና ዘለዉ ብድህታትን ብምንጽጻር፡ ዝተሰከምናዮ ሃገራውን ህዝባውን ሓላፍነት ዝዳረግ ግብረ-መልሲ ክንህብ ኣብ እንጥለበሉ ፍሉይ ታሪካዊ ኣጋጣሚ ኮይንና፡ ብፍሉይ እነብዕሎ ዘሎና ታሪካዊ ጽንብልዮ።

08 መጋቢት ክዝከር ከሎ፡ እቲ ኣብ ነፍሲ ወስፍ ኤርትራዊ ሕልና ዝቐጠዎል፡ ደቅንስትዮ ኤርትራ ኣብ'ቲ ንፍርቂ ዘመን ኣንጻር ባዕዳውያን ሓይልታት ኣብ ዝተገብረ መሪር ተጋድሎ፡ ማዕረ -ማዕረ ደቂ ተባዕትዮ ኣሕዋተን ኮይነን፡ ኩሉ እቲ ኣብ መሰርሕ ብረታዊ ተጋድሎና ዝተከፈለ መሪር ዋጋ መስዋእትን ስንክልናን ከፊለን፤ ኩሉ'ቲ ባህርያውን ተፈጥራውን ጸገማት በዲህን፡ ንድርብ ወጽዓ ብድርብ ቃልሲ ብምምካት፡ ነቲ ዝግሃድ ዘይመስል ሕልሚ ሃገራዊ ናጽነት ጋህዲ ዝገበራ ጀጋኑና ብምዝካርን መብጽዓታተን ብምሕዳስን ኢና ነብዕሎ።

ታሪኽ ደቂ አንስትዮ ኤርትራ፡ ሓደ ካብ ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ ኢዩ። ከም ኩሉ ሕብረተሰብ ብፍላይ ድማ ከም ኣፍሪቃዊ ሕብረተሰብ፡ ኣብ ኤርትራ ድሑራት ልምዳውን ባህላውን እምነታት ዝወለደም፡ ንመሰላትን ማዕርነትን ደቂ አንስትዮ ዝዳፍኡ ቀይድታት ምጽንሖምን፡ ሎሚውን ከም ተርእዮታት ኣብ ውሽጢ ሕብረተሰብና ምህላዎምን ዘይከሓድ ሓቂዮ። እዚ ልምዳውን ባህልውን ቀያዲ ኣተሓሳስባዚ፡ ንግደን ኣበርክቶን፤ መስልን ማዕርነትን ደቂ አንስትዮ ንዘመናት ብምንእኣስ፡ ግቡእ ኣፍልጦ ከይረኸበ ምጽንሖ ኩሉ ዝፈልጦ ሓቂ ኢዩ። በቲ ካልእ ሸነኽ ድማ፡ ከም ኩሉ ኣካል ህዝቢ ኤርትራ ነጻ ፖለቲካዊ ውሳኔኡ ብሓይሊ ባዕዳውያን ገዛእቲ ዝተጎበጠ፡ ደቂ-አንስትዮ ኤርትራውን ሓራ ፖለቲካዊ ውሳኔኡን ዝተነፍጋ፡ በብእብረ ብባዕዳዊ መግዛእታዊ ሓይሊ ሓሳረ መከርኣን ክርእያ ተፈሪድወንዮ። ከም ውጽኢት ናይዚ፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ደቂ-አንስትዮ ዝበጽሕ ዝነበረ ወጽዓ፡ ክልተ ብልሒ ዝነበሮ ድርብ ወጽዓዮ።

እንተኮነ ነዚ ተለምዳዊ ሕብረተሰባዊ ኣተሓሳስባ ብንቕሓት ስዒረን፡ ነቲ ከም ሓራም ዝሕሰብ ዝነበረ፡ ሓጽራት ጥሒሰን፡ ነቲ ብእእምሮ ሕብረተሰብ ኤርትራ ዘይሕሰብ ዝመስል ዝነበረ ገድላዊ ተአምራት ክፍጽማ ተራእየን። ደቂ አንስትዮ ናብ'ቲ ብልሒ ፖለቲካዊ ቃልሲ ተጸንቢረን፡ ኣብ ዓውደ ኩናት ምስታፈን ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ዓውዲ-ስራሕ፡ ማዕረ ኣሕዋተን ደቂ ተባዕትዮ ጉቡኣን ኣበርኪተንዮን። ኣብ ዓበይቲ ጽፍሕታት ብብቕዓትን ሓላፍነትን ግቡኣን ፈጸመን፤ ኣብ ጽንኩር እዋናት መሪሐን፡ ኣዋጊኤን ተዋጊኤን ኮታ ክእመን ዘይከኣል ቕያን ዓወትን ብምምዝጋብ፡ ነጥብ-መቀይሮ ኣብ ታሪኽን ኣተሓሳስባ ሕብረተሰብናን ኣመዝጊባን። እዚ መሪር ቃልስን ተጋድሎን ዝሓተተ ከቢድ ዋጋ ዝተኸፍሎ መክሰባትዚ፡ ድሕሪ ነጻነት ኤርትራ፡ ብዲክታቶርያዊ ስርዓት ህግደፍ ተኸሉ፡ ቅያን ጀግንነትን ኤርትራውያን ደቂ-አንስትዮ ንሃልኪ መጋየጺ በዓላትን ፕሮፓጋንዳዊ ዘመተ ህግደፍን ጥራሕ ከም ዘገልግል ኮይኑ ተሪፉ።

እዚ ኣብ ውሻጦ ሰውራ ኤርትራ ብምስጦር ኣብ ልዕሊ ተጋደልቲ ደቂ አንስትዮ ዝፍጸም ዝነበረ በደል፡ ከምቲ ዘይቕላዕ ምስጢር፡ ዘይግሃድ ሕቡእ ዘየሎ ዝብሃል፡ ኣብ ነጻ ኤርትራ ዓይኑ ኣፍጢጦ፡ ኣብ ቕርጻት ዝተራእየሉ

እዋን ኢዩ። ጽባሕ ናጽነት፡ እተን ንኹሉ መስገደል ሰጊረን ካብ ብሱል ጥረ ውጻእ-መጻኅ ዝኾና ተጋደልቲ፡ ንኹሉ ማሕበራዊ ሕሰማት ተቓሊዕን፡ ዓስቢ ኣብ ቃልሲ ዝከፈልኦ ከቢድ ዋጋ፡ ትምህርቲ ተማሂረን፡ ሞያ ኣጥርየን ዝሓሸ መነባብሮ ክመርሓ፡ ኣብ ውሽጢቲ ሕብረተሰብ ሓዋርያ ለውጢ ኮይነን ክቅጽላ ኣይተዓደላን። ብኣንጻሩ ሞላ ገድለንን ከርተተንን፡ ንእስነትን ኣብልዮን ክንሰን ብጉልባብ ምጥያስ ኣይምሕራ-ኣይቀትላ መጣየሲ ሂቡ ተፋንዮን። እተን ትማሊ ተጋዲለን ዘጋደላ፡ ተዋጊኤን ዘዋጋኦ፡ ጀጋኑ ኣደዳ ኩሉ ሕሰም መነባብሮ ክቃልዓ፡ መሰለን ተጋሂሱ፡ ክብረን ኣብ ዝትንክፍ ሕሱም መነባብሮ ክነብራ ተፈሪደን። እቲ ብስመን ዝቐመ ሃገራዊ ማሕበር ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ሃማደኤ፡ መጋበሪ ህግደፋዊ ፖለቲካዊ ሕሳባት ካብ ምኳን ሓሊፉ፡ ብዋጋ መሰልን ክብረትን ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ዝቋመር ኢደ-በይዛ ናይቲ ደመኛ ጸላኢኣን ኮይኑ ይቅጽል ኣሎ።

እቲ ኣብ ጎዳጉዲ፡ ኣንደራትን ሰናጭሮን ሳሕል ዝፍጸም ዝነበረ ሕቡእ ውዲት፣ ዘይሰውራዊ ልምድን ኣተሓሳስብን ሳዕራ፤ ናይቲ ስርዓትን ላዕለዎት ሹማምንትን መኮንናትን መግለጺ ኮይኑ። ንስሩት ባህልን ልምድን ህዝቢ ኤርትራ ከራክስ፤ ንንኡስ ወለዶ ኤርትራ ብሓፈሻ ንጎራዙት ድማ ብፍላይ፡ ካብ ሕቕፊ ስድራቤታቶም እናመንጠለ፡ ኣብ ወተሃደራዊ መዓስከራት ጅሆ ዘሪዑ ግዳይዮ ጌርዎም፡ ከም ውጽኢቱ ከኣ በቲ ዘይ-ስነምግራባዊ ጠባይትን ባህርን ስርዓቱ ክምርዞም ኮይኑ ኢዩ። እቲ ትማሊ ኣብ ልዕሊ ተጋደልቲ ደቂ ኣንስትዮ ዝተፈጸመ በደል መዕገቲ ከይተረኸቦ፡ ሎሚ መሪሕነት ህግደፍ ብቀንዱ ወተሃደራዊ መኮንናት ኣብ ልዕሊ ዕሽላት ደቂ ኣንስትዮ ዝፍጽምዎ ዘለዉ ዓመጽ ማእለያ የብሉን። ብሰም ሃገራዊ ኣገልግሎት፡ ሃገርዊ ጉቡዕን ክፍጽማ ዝወፈራ መንእሰያት ጓራዙት ንኣዘዘቲ ሰራዊት ከም ባሮት ክከድማ፡ ክዕመጽ፡ ክብረ ንጽህኤን ክድፈር፡ ኣደዳ ኩሉ ሕማማት ክኾና ኮይነን ኢዮን። ኣብዚ መበል 21 ክፍለ ዘመን ኣብ ዓለም እታ ጭቁንቲ ፍጥረት ኣላ እንተባህለት፡ ኤርትራዊት ጓል ኣንስተይቲ ኢያ። ኤርትራዊት ጓል ኣንስተይቲ ምእንቲ መሳላን ማዕርነትን ከምዘይተቃለስት፤ ፍረ ዋጋ መስዋእታ፡ ስንክልንኦ፡ እዚ ናይ ሎሚ ሓሳር ክከውን ኣይምተገብኤን።

ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ዝፍጸም ዘሎ ግፍዕን በድልን፡ መዳርግቲ ኣልቦ ክልተ ዝብልሑ ኣካላውን ሰነ ኣእምራውን ዓመጽ ኢዩ። ወጽዓ ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ድርብ ወጽዓ ኢዩ። እንተኾነ እዚ ዘይተኣደነ፡ ንክትገልጸ ዝሕርብት ሰፍ ዘይብል ኩለ-መዳያዊ ወጽዓ ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ እናተፍጸመ፡ ግብረ-መልስን ተሳትፎን ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ምርግጋጽ ደሞክራሲያዊ ለውጢ፤ ምጥባቕ መስልን ማዕርነትን ከምቲ ዝደለ ኣይኮነንን። ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ከም ኩሉ ኣካል ሕብረተሰብ ኤርትራ ኣደዳ ስደት፡ ከርተት፡ ሞትን ጥፍኣትን ይኾና ምህላውን ናይ ኣደባባይ ሚስጢር ኢዩ። ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣንጻላልዩ ዘሎ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን፡ ልዕሊ ኩሉ ነታ ዓንዲ ስድራ ዝኾነት ኤርትራዊት ጓል-ኣንስተይቲ፡ ግዳይ ዝገበረዩ። ሎሚ ኤርትራዊት ኣደ፡ ኣሚና ተዘሚታ ክትቁዝም ተፈሪዳያ። ቅድመን ድሕሩን ውላዳ ስኢና፡ ዘክቲማያ። ኣብ እርጋና ዝጠርዋ ደቃ ሲኢና፡ ዑና ክትሕሉ ጽሓይ ይግርባሎ። ብዘይምግናን ዓጸፋ ደቂ ተባዕትዮ፡ ግዳይ ህደፋዊ ዓመጽን ወጽዓን ዝኾና ዘለዋን ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ኢዮን። ናይዚ ኩሉ ሓሳር ተሓታቲኡ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ህግደፍን ናይ ጥፍኣት ፖሊሲታቱን እዮም።

ሎሚ 08 መጋቢት መዓልቲ ደቂ ኣንስትዮ ክነብዕል እንከሎና፡ ነዚ ኤርትራዊት ጓል-ኣንስተይቲ እትሓልፎ ዘላ ናይ ሕሰም ምዕራፋ ክንጻው፡ ንዝከፈለቶ ዋጋ ዝዳረግ ካሕሳ ክከፍል፡ ንድሕነታን ድሕነት ህዝብን ሃገርን ጠበቓ ብምኻን ክንድብሳን ድልዎት ምህላውና እነረጋግጹ ታሪኻዊ ኣጋጣሚዮ። ከም ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ /ኤሃባደለ/ ኣብዚ ታሪኻዊ ኣጋጣሚዚ እነሕልፎ መልእክቲ፡ ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ትማሊ ዝተቃለሳሉ ዕላማ ድርብ ተልእኮ ዝነበሮዮ። በቲ ሓደ ከም ኩሉ ዜጋ ሃገርዊ ናጽነት ብምዕባብ፡ ክብረትን መስልን ህዝቢ ንምውሓስ፡ ነጻን ልዑላዊትን ኤርትራ ንምርግጋጽ ኢዩ። በቲ ካልእ ድማ ነቲ ኣብ ሕብረተሰብ ኤርትራ ዘሎ ግጉይ ኣረዳድኣን ድሕር ኣተሓሳስባን ስዲርካ፡ ማዕርነትን ሓርነትን ደቂ ኣንስትዮ ብምርግጋጽ፡ ኣብ ኩሉ መዳያት ተሳትፍ ደቂ-ኣንስትዮ ምዕራይ ክኸውን ክረጋገጽን ንክኸበርን ኢዩ ኔሩ።

ስለዚህ ነዚ ብህግደፍ ዝወረደን ዘሎ ደርብ ወጽዓ ግቡእ ምላሽ ንምሃብ፡ ኣብ ጎኒ ፍታሓዊ ቃልሲና ተሰሊፈን ጉብእ ተርኤን ክጸወታን ከምቲ ናይ ትማሊ ን“ድርብ ወጽዓ ብድርብ ቃልሲ” ብምባል ተቃሊሰን ዘቃለሳ፡ ሎሚውን ኣርማ ጽንዓት ቃልሲን ዓወትን ኮይነን ኣብ ዝካየድ ዘሎ መስርሕ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ብቅድመ-ግንባር ክስለፋ በዚ ኣጋጣሚ መጽዋዕታና ነቅርብ። ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ፡ ሓደ ካብቲ ዓቲቡ ዝቃለሰሉ ዕላማ መሰልን ማዕርነትን ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ብግብሪ ክረጋገጽ፤ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ኩሉ መዳይ ማዕረ ደቂ ተባዕትዮ ብዘይ ኣድልዎ ክተኣናገዱ፡ እዚ ከኣ ቅዋማውን ሕጋውን ውሕስነት ክረክብ ኣለዎ ዝብል ጽኑዕ እምነቱ ኢዩ። ብዘይ ተሳትፎ ደቂ ኣንስትዮ ክዕወት ዝኸእል ቃልሲ የሎን። ስለዚ ተሳትፍ ደቂ-ኣንስትዮ ምዕዛዝ ይጽንሓለይ ዘይብሃሎ ሃገራውን መድረኻውን ሓላፍነቱ ምዃኑ ብምስትውዓል ዝከኣሎ ኩሉ ክገብር ድልዉ ምህላዉ ክረጋገጽ ይፈቱ።

ኤርትራዊት ኣደ፡ ኣርማ ጽንዓት ቃልሲን ዓወትን'ያ!!
08 መጋቢት ነጥብ-መቐይሮ ሓርነታዊ ቃልሲ ደቂ-ኣንስትዮ'ያ!!
ዘልኣለማዊ ክብርን ዝኸርን ንጀጋኑ ሰማእታትና!!

ፈጻሚት ቤት ጽሕፈት
ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ /ኤሃባደለ/
08 መጋቢት 2015